

KATALOG ZNANJA

1 IME PREDMETA: **OSNOVE MIKROELEKTROMEHANSKIH SISTEMOV**

2 SPLOŠNI CILJI

Študent:

- se seznani z mikroelektromehanskimi sistemi (MEMS)
- se usposobi za načrtovanje in izdelavo novih MEMS
- uporablja MEMS pri načrtovanju mehatronskih naprav in sestavov
- spremlja novosti in trende na področju MEMS
- je sposoben komunicirati in aktivno sodelovati v skupini za razvoj novih MEMS
- je sposoben poiskati informacije in uporabljati strokovno literaturo

3 PREDMETNOSPESIFIČNE KOMPETENCE

Študent:

- prepoznava nova možna področja uporabe MEMS
- zasnuje preprostejši MEMS
- izdelava model in simulira delovanje MEMS s pomočjo namenskih programov za računalniško podprto načrtovanje (CAD)
- optimizira delovanje MEMS glede na rezultate simulacij
- izbere tehnologijo izdelave ter izdelava načrt izdelave
- določi ustrezno ohišje in pogoje delovanja MEMS
- zagotavlja ustrezno kvaliteto in zanesljivost MEMS

4 OPERATIVNI CILJI

INFORMATIVNI CILJI Študent:	FORMATIVNI CILJI Študent:
<ul style="list-style-type: none"> - pozna zgodovino razvoja MEMS in tehnologij izdelave - seznani se s trenutnimi aplikacijami ter novimi možnostmi na področju MEMS - pozna literaturo, revije in spletna mesta za nadaljnji študij in spremljanje novosti	<ul style="list-style-type: none"> - analizira s tehnološkega in ekonomskega vidika uporabo MEMS v novih mehatronskih sistemih - spremlja razvoj in dosežke na področju izdelave in uporabe MEMS - predlaga razvoj novih vrst MEMS
<ul style="list-style-type: none"> - razume skalirne zakone ter probleme in izzive pri izdelavi v tako majhnem merilu - spozna osnove mehanike, termike in elektrodinamike pomembne za delovanje MEMS	<ul style="list-style-type: none"> - zasnuje MEMS tako, da izkorišča osnovne ter posebne fizikalne zakone in pojave pri velikostnem razredu MEMS ob upoštevanju skalirnih zakonov - kritično analizira izbiro principa

<ul style="list-style-type: none"> - razume vzroke za nastanek lastnosti materialov pomembnih za MEMS kot so piezoelektričnost ali termoelektričnost - pozna posebne fizikalne pojave v velikostnem redu MEMS (Brownovo gibanje, Paschen-Bakov pojav, tunelski tok ...) - razume delovanje različnih MEMS aktuatorjev in njihovih principov (elektrostatični, elektromagnetni, termični, piezoelektrični ...) - razume delovanje različnih MEMS senzorjev fizikalnih in kemijskih veličin in njihovih principov (kapacitivnosti, piezoelektričnosti, tunelskega pojava ...) 	<p>delovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovrednoti omejitve zaradi določenih fizikalnih pojavov - ovrednoti vplive na delovanje zaradi netočnosti pri izdelavi
<ul style="list-style-type: none"> - pozna osnovne kemijske strukture in pojme - loči med kristalnim, polikristalnim in amorfnim silicijem - pozna mehanske, kemične, električne, termične in optične lastnosti silicijevih struktur - pozna druge materiale in njihove lastnosti za izdelavo MEMS, kot so kvarc, diamant, stekla, polimeri in kovine - pozna vzroke in lastnosti zaradi nepravilnosti v kristalni strukturi - spozna metode za določanje lastnosti materialov 	<ul style="list-style-type: none"> - določi ustrezne materiale za razne MEMS in kritično ovrednoti izbiro - ovrednoti tehnološke lastnosti materialov (notranje in zaostale napetosti, mehanska trdnost, modul elastičnosti, električne upornosti, zrnatost) - pravilno uporablja metode določanja teh lastnosti
<ul style="list-style-type: none"> - spozna se s tehnikami fizičnega in kemičnega nanašanja z naporjevanjem, jedkanja (mokra izotropno in anizotropno, elektrokemično, suho jedkanje z uporabo plazme ...) - spozna se s tehnologijami litografije, dopiranja, kemičnega ter mehanskega poliranja, spajanja rezin - spozna se s tehnologijami LIGA (Lithographie, Galvanoformung, Abformung), SUMMiT (Sandria uniplanar multilevel MEMS technology) ter drugimi naprednimi tehnologijami izdelave - pozna osnovne postopke končne obdelave in pakiranja MEMS - pozna združevanje MEMS in integriranih vezij 	<ul style="list-style-type: none"> - določi ustrezno tehnologijo izdelave glede na vrsto in zasnovo MEMS - ovrednoti relativne tolerance in njene vrednosti za določeno metodo izdelave - določi potrebne končne postopke obdelave MEMS - zasnuje ustrezno ohišje glede na vrsto MEMS in zahteve po mehanski zaščiti, zagotavljanju ustreznih delovnih pogojev ter integriranju MEMS v naprave in sisteme
<ul style="list-style-type: none"> - spozna probleme pri matematičnem opisovanju, modeliranju in 	<ul style="list-style-type: none"> - nastavi parametre CAD programov tako, da ne prihaja do napak

<p>simuliranju pojavov pri velikostnih redih MEMS</p> <ul style="list-style-type: none"> - spozna se z uporabo namenskih programskih orodij za računalniško podprto načrtovanje MEMS (ANYSIS, MEMCAD...) - razume omejitve in vzroke za možne netočnosti simulacije 	<p>zaokroževanja zaradi majhnih enot</p> <ul style="list-style-type: none"> - izdelava modela preprostega MEMS v namenskem CAD programu - simulira delovanje - kritično analizira rezultate simulacij - optimizira zasnovo MEMS glede na rezultate simulacij
<ul style="list-style-type: none"> - pozna osnovne metode in naprave za pregledovanje in merjenje MEMS - pozna vzroke za napako, kot posledice delovanja (obraba, zlom, utrujenost materiala, deformacije, trenje, sila lepljenja, naelektritev ...) - pozna vzroke napak kot posledica vplivov okolice (sunki in vibracije, termično nihanje, vlažnost, sevanje, elektrostatična razelektritev ...) - pozna vzroke zmanjšanja zmogljivosti (oksidacija, korozija ...) - razume osnovne pojme in teoretične modele za zagotavljanje zanesljivosti MEMS - razume osnovna načela načrtovanja in postopke za zagotavljanje zanesljivosti MEMS 	<ul style="list-style-type: none"> - odkriva napake na MEMS s pomočjo mikroskopa ali drugih naprav - izvaja analizo možnih napak, njihovih posledic in kritičnosti (FMEA) ter analizo drevesa napak (FTA) - natančno določi pogoje delovanja, napako ter testni vzorec pri ugotavljanju zanesljivosti - nariše kumulativni razporeditveni diagram, diagram gostote verjetnosti ter funkcijo tveganja iz podatkov testiranja - razvrsti posamezen MEMS v razred zanesljivosti glede na tip in izvedbo

5 OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN POSEBNOSTI V IZVEDBI

Število kontaktnih ur: 72 (36 ur predavanj, 36 ur laboratorijskih vaj)

Število ur samostojnega dela: 78 (52 ur študij literature in gradiv, 26 ur priprave na vaje in zagovor laboratorijskih vaj)

Obvezna prisotnost na vajah (80%), izdelava poročil laboratorijskih vaj ter pisni izpit.

KREDITNO OVREDNOTENJE PREDMETA: 5 KT.

ZNANJE, KI GA MORAJO IMETI IZVAJALCI PREDMETA:
mehatronika, strojništvo, elektrotehnika

*** ** *** ** *** ** ***

AVTOR KATALOGA:
Tomislav Canjuga, univ. dipl. inž. el.

Projekt **Impletum**
Uvajanje novih izobraževalnih programov na področju višjega strokovnega izobraževanja v obdobju 2008–11

Konzorcijski partnerji:

Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo RS za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja in prednostne usmeritve Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja.